C/2024/6335

2024.11.7.

P9_TA(2024)0070

Ellenzéki aktivisták és családtagjaik újabb tömeges letartóztatási hulláma Belaruszban

Az Európai Parlament 2024. február 8-i állásfoglalása ellenzéki aktivisták és családtagjaik újabb tömeges letartóztatásáról Belaruszban (2024/2550(RSP))

(C/2024/6335)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Belaruszról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel 2024 januárjában a belarusz állambiztonsági bizottság (KGB) „szélsőségesség” vádjára hivatkozva razziákat hajtott végre jelenlegi és korábbi politikai foglyok több mint 200 családtagja, valamint az „INeedHelpBY” kezdeményezés kedvezményezettjei ellen, amit kihallgatások és letartóztatások követtek; mivel többségük politikai foglyok édesanyja vagy felesége, köztük Marina Adamovics, Mikalaj Sztatkevics felesége, Tatsziana Szevjarinyec, Pavel Szevjarinyec édesanyja, valamint a korábban letartóztatott Darja Loszik, Ihar Loszik felesége;

B. mivel távollétükben további vádakat emeltek 20 politikai elemzővel, újságíróval és szociológussal szemben, akiket „Cihanouszkaja elemzőinek” neveznek, és akiket elítélésük esetén vagyonuk elkobzásával és állampolgárságuktól való megfosztással büntethetnek;

C. mivel a politikai foglyok, köztük Mikalaj Kazlou, Rihor Kasztuszjov, Mikalaj Sztatkevics és Pavel Szevjarinyec pártvezetők magánzárkában vannak, kínzással, az orvosi ellátás megtagadásával és kényszermunkával szembesülnek;

D. mivel a legutóbbi erőszakos fellépésre a 2024. február 25-i parlamenti és helyi „választások” előtt került sor; mivel a politikai pártokról szóló 2023. évi törvény megakadályozza a demokratikus ellenzéki pártokat a választásokon való részvételben;

1. határozottan elítéli a közelmúltban Belaruszban történt tömeges letartóztatásokat, és sürgeti az illegitim Lukasenka-rezsimet, hogy hagyjon fel az elnyomással, különösen a nemi alapú üldözéssel, és emlékezteti a rezsimet a nemzetközi kötelezettségeire;

2. felszólít a több mint 1 400 politikai fogoly, valamint családjaik és az önkényesen fogva tartott személyek azonnali, feltétel nélküli szabadon bocsátására és az őket ért károk megtérítésére, jogaik teljes körű helyreállítása mellett;

3. a belarusz parlamenti és helyi „választások” előtt megismétli azon álláspontját, hogy nem adottak az átlátható, szabad és tisztességes választások feltételei, és felszólítja az EU-t, a tagállamait és a nemzetközi közösséget, hogy ne ismerjék el az eredményeket;

4. felhívja az alelnököt/főképviselőt és a Tanácsot, hogy a Lukasenka-rezsimmel szembeni szigorúbb szankciók kiszabásával reagáljanak, többek között a politikai foglyok kényszermunkájával előállított árukkal szembeni szankciókkal, szigorúbb pénzügyi szankciókkal, valamint az emberi jogok súlyos megsértéséért felelős személyekkel, többek között magas rangú tisztviselőkkel és a biztonsági erők tagjaival szembeni szankciókkal; felszólít Belarusz EU-n belüli diplomáciai jelenlétének további csökkentésére, a rezsim áldozatainak további támogatására az uniós vízumok és tartózkodási engedélyek megszerzését lehetővé tevő különleges eszközök révén, valamint a hontalanság eseteinek kezelésére;

5. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák a belaruszi emberi jogi jogsértések dokumentálását, támogassák az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosának Hivatala által a belaruszi emberi jogi helyzetre vonatkozóan végzett vizsgálat teljesen független vizsgálati mechanizmussá való átalakítását, tartsák fenn az ENSZ belaruszi emberi jogokkal foglalkozó különleges előadójának megbízatását, és a területen kívüli és egyetemes joghatóság révén fokozzák az elszámoltathatóságot;

6. ismételten kifejezi szolidaritását a belarusz néppel, és támogatja a demokratikus és európai jövőre irányuló jogos törekvéseit, és továbbra is elkötelezett amellett, hogy fáradhatatlanul együttműködjön a demokratikus erőkkel, a civil társadalommal és a független médiával a belarusz nép javát szolgálva;

7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az alelnöknek/főképviselőnek, a tagállamoknak, a belarusz demokratikus erők képviselőinek, Belarusz de facto hatóságainak, az ENSZ-nek és az EBESZ-nek.